

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Warszawa, dnia 29 listopada 2010 r.

Pan
Józef Grzegorz Kurek
Burmistrz Mszczonowa

LWA-4114-02-08/2010
I/10/006

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w Urzędzie Miejskim w Mszczonowie² kontrolę prawidłowości realizacji i finansowania zadań z zakresu ochrony środowiska w latach 2007 – 2010 (III kwartały).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole, podpisanym w dniu 10 listopada 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 *ustawy o NIK*, przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

NIK ocenia pozytywnie działania Urzędu dotyczące finansowania zadań ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (GFOŚiGW), zwracając jednocześnie uwagę na niepełne wykorzystywanie środków w tym zakresie.

1. NIK ocenia pozytywnie planowanie i realizację przez Urząd przychodów GFOŚiGW.

W kontrolowanym okresie, łączne przychody GFOŚiGW wyniosły 748,6 tys. zł. Plany przychodów Funduszu w latach 2007-2009 były realizowane na poziomie 98,4 – 101,5% (w stosunku do planu po zmianach) i wyniosły one odpowiednio: w 2007 r. – 85,0 tys. zł (100,6%), w 2008 r. – 293,7 tys. zł (98,4%) i w 2009 r. – 369,9 tys. zł (101,5%). W okresie

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dalej także *Urząd*.

trzech kwartałów 2010 r. przychody z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska wynosiły 151,0 tys. zł (68,3%).

W okresie objętym kontrolą, głównym źródłem przychodów GFOŚiGW były wpływy z usług realizowanych przez Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (odbiór odpadów komunalnych i opróżnianie przydomowych zbiorników bezodpływowych), które przyniosły 392 tys. zł (52%) oraz środki przekazywane przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska ponoszonych przez podmioty działające na terenie gminy, które przyniosły blisko 334 tys. zł (44%). GFOŚiGW został ponadto zasilony środkami w kwocie 10 tys. zł z tytułu opłat za usunięcie drzew oraz 8,7 tys. zł z tytułu opłat produktowych wnoszonych przez przedsiębiorców wprowadzających na rynek produkty w opakowaniach, a także środkami pochodzącymi z opłat mieszkańców za nieterminowe opłacanie kosztów odbioru odpadów w wysokości 1,5 tys. zł.

2. W latach 2007-2009 łączne wydatki z GFOŚiGW wynosiły 756,4 tys. zł. Roczne wykonanie wydatków funduszu, zaplanowanych w uchwałach budżetowych gminy, kształtowało się od 69,9 do 97,7% i wynosiło odpowiednio: w roku 2007 – 74,5 tys. zł (69,9%); w roku 2008 – 278,7 tys. zł (73,7%); w roku 2009 – 403,2 tys. zł (97,7%). W okresie trzech kwartałów 2010 r. wydatkowano łącznie 196,5 tys. zł (82,9% planu rocznego).

2.1. Zdaniem NIK, możliwości wydatkowania środków GFOŚiGW były większe od planowanych, bowiem Urząd w rocznych planach wydatków nie uwzględniał środków zgromadzonych na koncie Funduszu w latach poprzednich. Stany tych środków były wykazywane

w sprawozdaniach Rb-33 (jako środki zgromadzone na koncie GFOŚiGW) na początku okresów sprawozdawczych³. I tak, wykazany w sprawozdaniach Rb-33 stan środków obrotowych netto na początek okresu sprawozdawczego, kształtował się następująco: w 2007 r. – 78,3 tys. zł; w 2008 r. – 89,8 tys. zł; w 2009 r. – 93,5 tys. zł.

Uwzględniając ogólny stan środków GFOŚiGW na początku okresów sprawozdawczych, faktyczne wykonanie planu wydatków wynosiło od 45,6 – 87%, w tym: w 2007 r. – stan środków ogółem – 163,2 tys. zł, faktyczne wykonanie⁴ (w stosunku do posiadanych środków i zaplanowanych przychodów) – 45,6%; w 2008 r. – 72,6% (stan środków 383,5 tys. zł); w 2009 r. – 87,0% (463,4 tys. zł).

³ Stan środków obrotowych netto na koniec okresu sprawozdawczego – poz. P tabeli B sprawozdania Rb-33 (rocznego) z wykonania planów finansowych funduszy celowych nieposiadających osobowości prawnej.

2.2. W okresie objętym kontrolą, w załącznikach do uchwał budżetowych Gminy dotyczących GFOŚiGW w §4300 zostały ujęte hasłowo m.in. dotacje przeznaczone na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków oraz usuwanie wyrobów zawierających azbest. Rada Miejska Mszczonowa w dniu 29 sierpnia 2006 r. przyjęła regulaminy przyznawania osobom fizycznym dofinansowania ze środków GFOŚiGW - na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków oraz usuwanie wyrobów zawierających azbest⁵. Zgodnie z *Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Mszczonów*, w roku 2008 Urząd wydatkował 26,8 tys. zł na sfinansowanie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest na terenie gminy oraz opracowanie programu ich usuwania⁶.

W 2009 r. Urząd z GFOŚiGW udzielił czterech dotacji w łącznej wysokości 3,7 tys. zł związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. W okresie kontrolowanym Urząd nie udzielił żadnej dotacji związanej z budową przydomowej oczyszczalni ścieków.

Według wyjaśnień Burmistrza Mszczonowa, niepełne wykorzystanie środków GFOŚiGW w latach 2007 i 2008 wynikało z niewielkiego zainteresowania mieszkańców gminy finansowaniem działań związanych z usuwaniem i utylizacją azbestu oraz budową przydomowych oczyszczalni ścieków⁷.

W latach 2007-2009 środki GFOŚiGW przeznaczone były na finansowanie zadań zgodnie z art. 406 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*⁸, a po 31 grudnia 2009 r. na finansowanie zadań określonych w art. 400a ust. 1 ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

3. W toku kontroli stwierdzono przypadki klasyfikowania przez Urząd wydatków niezgodnie z przepisami *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*⁹.

W latach 2007 i 2008 wydatki z tytułu opłacenia składek członkowskich za uczestnictwo gminy w Stowarzyszeniu Gmin i Powiatów Zlewni Rzeki Jeziorki w kwocie

⁴ Wykonanie liczone w stosunku do zaplanowanych przychodów (wg planu po zmianach), powiększonych o środki zgromadzone na GFOŚiGW (wg stanu na początek okresu sprawozdawczego).

⁵ Regulaminy ww. dotacji zostały zatwierdzone Uchwałami Nr XLVI/349/06 oraz Nr XLVI/350/06 Rady Miejskiej w Mszczonowie z 29 sierpnia 2006 r.

⁶ Poniesiony na ten cel wydatek w kwocie 26,8 tys. zł został w tym samym roku zrefundowany ze środków budżetu państwa

⁷ Pismo znak G.0902/03/2010 z dnia 05.11.2010 r.

⁸ Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.

⁹ Dz. U. Nr 107, poz. 726 ze zm.

łącznie 22,6 tys. zł (w tym odpowiednio: 11,3 tys. zł i 11,3 tys. zł) zakwalifikowane zostały w § 4300 (zakup usług pozostałych) zamiast w § 4430 (różne opłaty i składki).

W 2009 r. wydatki z tytułu refundacji osobom fizycznym części kosztów budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i usuwania wyrobów zawierających azbest w łącznej wysokości 5,2 tys. zł (cztery dotacje) zakwalifikowane zostały w § 4300 (zakup usług pozostałych) zamiast § 2450 (dotacje przekazane z funduszy celowych na realizację zadań bieżących dla jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych). Łączna kwota nieprawidłowo zakwalifikowanych, w kontrolowanym okresie, wydatków wynosiła 27,8 tys. zł.

4. Urząd prawidłowo przeprowadził rozliczenie i dokonanie operacji księgowych związanych z likwidacją GFOŚiGW. Zgodnie z art. 16 ust. 5 *ustawy z dnia 20 listopada 2009 r. o zmianie ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw*¹⁰ Rada Miejska uchwałą nr XLI/400/2010 z dnia 31 marca 2010 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy

Mszczonów na rok 2010 dokonała uchylenia przyjętego w dniu 21 grudnia 2009 r. „Zestawienia przychodów i wydatków GFOŚiGW” oraz uwzględniła w planie dochodów budżetu w roku 2010 środki ujęte poprzednio w planie. Dnia 31 marca 2010 r. dokonano przelewu środków pozostających na wyodrębnionym rachunku bankowym GFOŚiGW w kwocie 162,8 tys. zł na konto główne budżetu Gminy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Pełne wykorzystywanie środków finansowych, pozyskiwanych przez Gminę z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska, na cele określone w art. 400a ustawy *Prawo ochrony środowiska*.
2. Poprawne klasyfikowanie wydatków z budżetu gminy.
3. Realizację na terenie Gminy zadań ustalonych w *Planie gospodarki odpadami dla Gminy Mszczonów* oraz zadań ustalonych w *Krajowym Programie Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest*.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza, w terminie 14 dni od daty otrzymania

¹⁰ Dz. U. Nr 215, poz. 1664

niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.